ՊԱՐԱՍԿԱՎԱՅ—ՏԱՐԻ—ԹԻՎ—1171—ՇԱԲԱԹ—27—ՆՈՅԵՄԲԵՐ—1871

ԳԱՅՄԱՆԸ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 180 գր.
» Դուռսու

ոտքերով ոնոնց տառապանքը, եւ յամենայն որակ կը կատարէ այդ պաշտօնը, կօդնէ, կը մխիթարէ։ Վերջին պատերազմին վտանգներուն մէջ Եւրոպան մեծ ժողովին զրաւ իր Անգրանիկ հզաւոր ռազմական ուսումնարանն մէջ հայկենասէրներ տեղոյ անոնց մէջ ռազմապետական կոչումներ եւ անոր յարեալ, եւ եթէ կարենային խորհրդ արար իրենց միաբը յայտնել, շատերն իրենց ռազմական եւ հօնարապետական լինելը կը խոստովանին։

Այրդ, Տեսա՛ր իմ, այդ դիւցազան կղերը պէտք է բարձրացնել, ազատագրել, եւ բոլոր կղերն առանցքի դարձնել, որպէս զի ուրիշ ոչ մէկ ազգի նման նշանակեալ ազգական ընճանէն ու գիրէն ազատ։ Կը տեսնենք տէս, որ կղերին թիւանի չինելէ գոտ։ Կուգենք որ Ազգնանոց իր մեծ ժողովին զրաւ փայլուն իր Անդրանիկ հզաւոր ռազմական ուսումնարանի մը կենաց ընկերացի։

Այս դաղափարն Հարեւանցի կերպիւ յայտնելէ ետեւ, խօսքս թմրելը նորէն կառնում եւ կրկնում թէ ապագան մեր մէջ կախում ունի վարժարանաց թիւէն, աստուծոյ Հանդամանքէն, զարգացման հանգամանքէն, ընդարձակ եւ բազմազան ուսումնէ, այնպէս որ, փոխանակ կրճատուելու դիտութեան՝ ճըշմարտութիւնն ամրոգիպէս մտաստկարարի մարդուն, եւ ինչ որ կենաց մարդկային մտաց մէջ մնաց, անկէ բան մը չծածկուի։ Բայց այս դործը մեծ ջանք, աշխատութիւն եւ յարատեւութիւն կը պահանջէ։ Աշխատութիւնը ռազմական արվեստ է, եւ հանրապետական կուսակցութիւնն բոլոր ճիդը պիտի լինի՝ աշխատութեան թագաւորութիւնը կարտարեր։ Պատարկութեան թագաւորութեանը տեղ անցունեն։ Հին աշխատութեան քարոզարկութիւն մը կայ՝ որ պատերազմի եւ երիտասարդութեան հին քարոզարկութեան հակադարձն է։ Այս աշխատութեան քարոզարկութիւնը հարենեաց մեծութեան եւ հարատութեան դաղափարէն չը դատանք։

Մնացեալը հետեւեալ թուով։

Դաղղիոյ լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Գ. Գիամբէթ Գաղղիա երթալու եւ Գ. Թիէրի հետ տեսակցելու դիտաւորութիւն ունի։

Այս ուղեւորութեան նպատակին վրայ հետեւեալ հիմարը բրբշարաւ տեղեկութիւններն կատարեալ Գաղղիական կոչուած լրագիրը։ տեղեկութիւնք, որոց ինչ ատոիճան ճշդութիւն ունենալն անհնար է կրնալ։

« Գ. Գիամբէթի Գաղղիա ուղեւորութիւնը դեկտեմբերի երկրորդ շաբաթն տեղի պիտի ունենայ. ազգային ժողովոյ բացուելէն ետեւ։ բայց ճանրայ երթալէ առաջ Գ. Գիամբէթ կուզէ հաստատել թէ իր ուղեւորութեան լուրին ինչ ազդեցութիւն պիտի ընէ ժողովին վրայ։

« Տեսակցութեան տեղի ոչչուած է Քոմբիէնի, ուր փութանք պատրաստութիւնք կը լինին։

« Դերմանիոյէն մեղ եկած զրոյցներուն նայելով, այս տեսակցութիւնը ենթադրուած է աւելի կարեւոր հարատակ մ՚ուն։ փան դի Վերլինի մէջ կարծիք կայ թէ Գ. Գիամբէթ հետեւ պատերազմ՚ եռեռատեսակրաք Գաղղիոյ շեղոքութեան վրայ ապահովութիւն ձեռք բերել կուզէ։

« Բայց ի՞նչ գնով — այս մասին պարարած զրոյցներուն չենք կրնար արձագանք լինել։ սակայն կերեւի թէ Բիսմարկ իր պահանջածներէն չոփուելով՝ նոր դաշնադրութիւն մը ստիպի ընէ Գաղղիոյ հետ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վիէննա 7 դեկտ.

Կղերական յուզմանց դէմ օրէնք մը կը պատրաստուի։

Ռումէլիի ազատաւոր բաժինք 67։ 10
Պէյրութ 117։ 25

Նախագահ պաշտանեան երկաթուղեաց դործին վրայ Նաբակազմ Գրէաի Մոսլիէ ըսուած Պանքային ագենտներ առաջարկեցով, յառաջ գրուած գործողութիւնքեր կերեւի թէ պիտի վերցի։

Հոտա 7 դեկտ.

Թագաւորը Ֆիրէնցա դնաց։

Եգիպտ 7 դեկտ.

Ճանիմարքայի թագաւորն եկաւ, եւ արքայավայել պատիւներով կընդունուի։

Լոնդրա 6 դեկտ.

Օսմ. փոնտ. 48։ 1—4։
» փոխ 1863 —
» » 1869 —
» » 1871 69։
Ընդհ. փոնտ. 92։
Ռէնտ 17։ 1—18
Մօտէր 40—41։

Լիվերբուլ 4 դեկտ.

Բամբակ. Մ. Ն. 0 10։
Գործուած 22000 հատ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տէրութեան արդիւնաբերութենէ մէջ խնայութեան անարդիւնաբերութիւնքեր կը շարունակեն։ Երուսաղէմ պաշտօնատուներն արձակեալ պաշտօնատարաց թիւը 150ի հասած է արդէն, եւ կըսուի թէ 400ի դիտի հասնի։

Բ. Դուռը յատուկ յանձնաժողով մը կարդաց նէվսաքիի տուժարներն եւ թարգմանուած տեղեկանութեանց մասնաւորները քննելու։

Լա Թիւրքի լրագրին մէջ կը կարդանք թէ Մարսիլիոյի Դոքիսիկ Հայոց Աստուածաբանը՝ Հանահատուածոյց աշէրը վարիչներու համար անհրաժեշտ ուսմունքի հոգի բանասարկիչ սուտած է։

Ինչ—Նպարքան այս բանը հեռագրութեամբ իմանալով, հրամայեց որ բանասարկիչներն անմիջապէս արձակուին, եւ այս անիրաւ ու բռնակալ դործն ընող աստուածդին ալ Գ. Գալիս դրկեն։

Մոլդաւիոյ քաղաքին մէջ ճարտարած քոյէնայնն սուտ ոսկի առնելու համար Յունաց Ս. Գասիլիարքն Ամիրաղի վանքէն Ս. Աստուածածնայ դասին բերել տալով, երէկ սուտ դիշեր Ս. մասունքը շողենուէն հանուեցան, եւ Պահնէ դարուն նաւասանարանին կը բնակեան մեծ հանդիսիւ ճենելու սարուեցան։

Այս հանդիսին ներկայ էին մայրաքաղաքին յունաց Պատրիարքին եւ հանոյն կղերին զատ նաեւ Ռուսիոյ եւ Յունաստանի դեսպանները, Բուսանիոյ եւ Սէրբիոյ դրագրատարները։ Բարեւոր մինչեւ Հիսնամի քիչ սատ կոնտանաւորութեամբ երթալ եւ սուտ, անկէ անդին չենթիլ սկսան կարգէ դուրս բազմութեան երթալէն, եւ մանաւանդ Պատրիարքարանի մօտ հասած ժամանակ սաստիկանութեան դիւորը՝ իրենց արուած պատուէրին համեմատ՝ ամբոխը Պատրիարքարան չը խոմելու համար՝ ուրեմն մերկանալով եւ բազմութիւնը եռս մղելով՝ մեծ խառնաշփոթութիւն եղաւ։ Ամբոխը խանգարեցաւ, եւ հոգին Ս. Պատրիարքը՝ որ Ս Դոսին կը ուանէր՝ կրբցաւ։ Ժամերկրիոյ առն մը մեռաւ, եւ անկէ նաւամ իր բնակարանն երթալ փուտրելով՝ նոր դաշնադրութիւն մը ստիպի ընէ Գաղղիոյ հետ։

Մոլդաւիոյ Մուտանիա գրնացող օդեւորաց եւ ազրանաց վրայէն քարանթիւնան վերցաւ։

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՕԼԻՍ

ԷՍԱՄԸ ՈՒՏՈՒՄԻԵ

26 Նոյեմ. ուրբաթի իրիկուն	53 20։
27 » շաբաթ առաւօտ	
բացուելուս	53 15
կէս օր	53 31

Կ. Գոյիս 27 Նոյ.

Պոսիքիէ ժէնէրալի բաժինք		Անգ. լիր.	10 19
Գրէաի »	»	Օսմ. լիր.	12.20
Երկաթուղեաց	»	Ֆր	143.
Փոխ 1863	»	»	336
» 1865	»	»	341.
» 1869	»	»	280
Թրամուէյ	»	զուրուշ	702

ԱԶԳԱՅԻՆ

Զմիւռնիոյ թնդրոյն վրայ Ընդհանուր ժողովոյ մէջ կարդացուած առանձնաւորութեանց ամենէն բանաւորն եւ միանգամայն նշանաւորը՝ հետեւեալը լինելով ըստ թնդրոյ բանաւորաց ամենց կը հրատարակենք դիտել տալով միայն թէ Արմ. առանձնարանը՝ ինչպէս որ կը տեսնուի՝ զիւղական սկզբունքն ընդունած է։ բայց կրօնափոխութեան վտանգներէ չափազանց վախնալով՝ անմ ամենայն կը հանդէն մեր ազգին համար։

ԱՏԵՆԱԳՈՒՄԻՆ

ԲԱՐԵՊԱՇՏԻ ԽՈՐԵՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ Ի ԿԵՐՈՅԵԱՆ

Լ. ՆԻՍՏ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎՈՅ

Զանձնաժողովոյ տեղեկագրին երկրորդ մասին մէջ Պէտէր Ռուսէրի փոխարէն մարդ՝ այսինքն զիւղոր տալ կատարելի իրրու գործման զիւղական արոյ վերաբերեալ գեղմանց դէմ։

Ոմանք հակառակ եւ ամենք ի նը-պատա այս առաջարկութեան խօսեցան, եւ կերեւի որ պատկառելի ժողովս գեռ չէ՝ ի վիճակի պատելու թէ ազգ ընդունուին։ Ազգին՝ այսինքն Հայոց եկեղեցւոյ յանուցն ազատելը է թէ ինչպարար։ Առ ամենայն։ Առաջնորդս ուղղեալ շրջանակին մէջ ակնարկեր։ կը տեսնուի որ Զանձնաժողովը երկու ըանի վրայ հանդեսկոչել կը հրաւիրէ դանոնք։ Առաջին թէ ինչ են իրենց վիճակի ժողովրդոյ ցաւերն՝ հարատարութիւններն եւ անոնց պատճառները։ Երկրորդ թէ՝ ինչ տեսակ դարման կրնայ մատուցել ասոնց ազատելու համար։ Իրաց վիճակին վրայօք՝ ի մասայ եւ ճիշդ տեղեկութիւն ունենալու եւ առաջարկեալ նպատակին հասնելու համար անհրաժեշտ իր ճենք տուած զիւղաւոր միջոցը, եւ աւելի գրեթէ այն ամենայն՝ զոր ինքն հիմ բռնած է իր տեղեկագրին։ Բանին բնութիւնը ինքնին հարցրդածել կուտար թէ՝ գոյել Զանձնաժողովը իսկապես հիման մը վրայ իր չէնքը կանգնած ըլլար եւ կարծեմ թէ պինդ խիստ քննադատը՝ տեղեկագրին ուշադրութեամբ կարդալէն ետքը՝ կը խոստովանի որ Զանձնաժողովը ինքան անուշագիր գտնուած չէ՝ օրքան որ կը կարծուի թէ յայտնի եւ թէ լսելեաց։

Հարատարութեանց մասին մէջ չափազանցութիւն մը չնշմարուեցաւ, ուստի եւ ընդունուած է։ կը մնայ Բ. մասը։ այն է՝ Զանձնաժողովոյ առաջարկած զարմանաց մասը՝ որոց առաջինն է զիւղական արոյ փոխանակ տարբեր։ Այս առաջարկութիւնը, ինչպէս ըսուեցաւ արդէն, կը նկատուի որ զարման զիւղական արոյ վերաբերեալ գեղմանց դէմ։ Ամենք ալ զանձնաւորութեան դէմ։ Ամենք ալ հարատարակեալ գրեթէ ամենայն ազգաբնակ է թէ՝

կը անցեալ սը։ Կարծեմ թէ, եթէ քանի մը եռանդը չաս երկոփեռանաց այսօր՝ վաղիւ՝ տարիէ մը եւ աւելի ետքը՝ իրենց ցանկալի պատահութիւնը ներկայանայ, պիտի չուարին կարգելու այդ մեծ եւ փառաւոր պաշտօնին ոյնպիսի քահանաներ՝ որ կը հարցնեն թէ «Հնչեր ուրբ։ Կ՚ասեն թէ այս ինչ գիրքը երկինքէն իջած է, զմրդ է, կամ այնպիսիներ որանք Ս. Աւետարանը չեն կրնար անսխալ կարդալ, ոչ կրնան հասկնալ եւ ոչ կրնան քարոզել։ Քանի մ՚ապիտանաւոր քահանաներդ ու վարդապետներդ պիտի ցոյց տան, սակայն ընդհանրական այն մեծ կարօտութեան առջեւ առնոյ թիւն այն է՝ ինչ որ կաթիլ մը ջուրը բոցակէզ անջրդի ոնապատին մէջ ծարաւէ եւ պապակէ մարած բնկած բազմութեան մը նկատմամբ։ Պատկառելի ժողովը, վստահ եմ, մեծամասամբ կը համաձայնի սա իրողութեան վրայ թէ ոչ Ազգը պատրաստ է միշտ միճակին եւ ոչ կղերը, եւ թէ պէտք է նախ յընդհանուր Օրէնքը եւ Արդարութիւնը թագաւորիցնել եւ ապա պաղատիարներ ծառայել, քայց ոչ թէ պինուորականութեան եւայլն դպատիարներ. զի այդ մեր քաղաքակրթիչ ընկերութեան առաջին գաստիարութիւնը չպիտի ըլլայ։ Հապա քաղաքակրթութեան հիմնական սկզբանց դաղափարներ՝ յորոց զուրկ է մեր ժողովրդեան մեծամասնութիւնը դրեթէ մեր դրացեաց յսի։

Զեռնոս վարչութիւնը պարտի, այս նպատակին հասնելու համար, քան թե նախ Արդարութեան բարձրագոյն դրուելը բազմել եւ անոր հրոր պաշտպանութիւնը հայցել։ Այդ դուռները բաց են, ինչպէս ըսաւ Մեծ Վեզիրը։ բոլոր անոնց որ բոլոր ուներն, եւ երբեմն քամահրեալ ազգաւոր՝ ոյսոր անձամբ անձին կրնայ դիմաւ ներկայանալ հարցարդասիւ Մասնուտ Դէմիրճիանը, որ՝ ի մասայնս արկեալ Գեղեցիկեանն չիշատակը կը զարթուցանէ իր կատարած մեկ քանի մեծ գործերուն։ Ցերկրորդ պարտի նոյն վարչութիւնը ընտիր եւ քաջ հոգեբաններ եւ ոչ թէ կիրթ հաշտեկ զարկ չտա մը ազգասիրներէ բազկացեալ խորհրդին ուշքը չլայնող դատաւորներ, ընտիր եւ քաջ հոգեբան եւ կրօնագէտ քահանաներ պատրաստել։ . . . (Ընդ.հիշում) (Հինգ ճիշդն ըսիր, ըսաւ Ս. Էֆենտի փափազեան) (Տանտիրոջը խոսքն անոր ուղղիլով) Ձանցանքը ձերն է եւ ոչ թէ միայն եկեղեցականաց (Ասենապետութիւնը շարունակելով) Այս Վարպետանց եւ Վեւոնիկանց բանակ մը պատրաստել, որ մեր օրենսդիր եւ վարչական փրկչին Ս. Աւետարանը չըմնցնեն ոնէ՝ ի սուն, զիւղէ զիւղ եւ քաղաքէ՝ ի քաղաք, եւ ասեն։ Ահա՝ եւ բարձր սկզբունքովը դրուեցան մեր մեծատանց եւ ազգասաց՝ մարց եւ հարց՝ եղբարց եւ քերց որատերը։ սկզբունքներ որ ապատուծները կը կոչիին — որպիսիք են մեր չատ մը զղեցիներ՝։ չատ մը լուսաւորեալ կարծուած երիտասարդներ,—բազուկները կը զարցնեն, կռնակը կը քաշեցնեն կոյսերուն ալրերը կը բանան եւ մեր քաջ Թագաւորին համար անդգդգդ սկզբունքի տէր զինուորներ կը պատրաստեն։ Կատաղարկեմ որ Ժողովին որոշէ՝ իբրեւ ազգու դարման զինուորական արդ վերաբերեալ զեղմանց գէմ՝ խնդրել արդարակը կառավարութենէն նոսի՝ որ ճիշդ ապրանոմար մը կառարէ։ երկարդ՝ որ մեռնող դարթող եւ բոլորովին անչարժ եղողներուն տարքն ալ մեռցեալներէն չպահանջուի։ Այս է ազգասէն այսու։ Նկատմամբ բոլոր բոլոնական խնդրածը։ եւ Բարձրագոյն Դուռը Երբ գլացաւ իր արդարութիւնը մեր ազգաւոր ժողովրդեան դէմ։ որն որ դոնութեամբ մինչեւ ցարդ վճարեց՝ զինուորական տուրքը եւ առ յաղագն պատրաստ է վճարելու նոյնը՝ բայց զերծ չամենայն զեղծմանց։

Ի կնիք բանիս, քանի որ ոչ ազգերս եւ ոչ իր կղերը զինուորական վիճակին պատրաստ չէ այժմ, աւելորդ է կարծեմ ասանկ խնդիր մը յուզել եւ վրան խարխրդանել չնոր պատրաստեալ ընկերութեան հաստատութեան եւ զղացմանց պատուոյ եւ քաղաքացիութեան։ եւ ցաւանելոյ աչխարհի թէ «Հայերը վատ չեն ոյզերն հանդերձ։

Բարձրագոյն Դուռը՝ որ իմաստնագոյն է իր հաշիւներուն մէջ։ դիտէ որ հաւատարութեան սկզբանց ոտքերուն մէջ կարօտեալներուն ատոյին են մենք։ եւ թէ մերոքանն նպաստած ենք եւ թէ կը նրպատենք ընդհանուր դատարակութեան ծառայման, հաստատեալ գատաստիցս եւ բանակին ծառայ եւ դրամով եւ ոչխատութեամբ։ թէ պատուոյ եւ քաղաքացիութեան զգացմունք ոչ ունինք ոչ ինչ նուազ քան զբրիստոնեայ եւ. քան զբարեկիրթ Մահմետական հարենակիցս մեր։ վասն զի ըստ պարկեշտութեան եւ հանգստութեան՝ մեր այն գրացիներէն վար չենք մնար, մեր տուրքերը կը վճարենք։ գողութիւն՝ յոխչտակութիւն սպանութիւն չենք ըներ։ եւ մեր Ցդատաստան Լուիթանին կատարեալ հաւատարիմ եւ հընազանդ ենք։ ուր պատուոյ եւ քաղաքացիութեան զգացում չունեցողները՝ այս բարեմասնութիւններէն զուրկ են։

Նոյն բարձրագոյն Դուռը իւր բարձր իմաստութեամբն գիտէ նաեւ որ այս որակութեանց ակը Հայ ժողովուրդը վատ չէ այնչափ՝ որչափ որ չէ Գուլիարն ու Զոյնը եւ մեռ մեր Քրիստոնեայ հարենակիցը։ որք զինուորական տուրք կուտան եւ ոչ թէ զինուոր։ Կը մնայ այնքարէ ինքզինքնէս ի տես եւ ի հանգէս հանել։ Տոհամնայ ցոյցերու վերջը արդիւնք մը չունեցաւ, եւ մեր թշուառութեանց փարատութիւնը կուսուցանէ մեզ որ իմաստուն ժողովուրդները լսիկ մնիկ գործելու են, եւ այս՝ միայն եռանդեամբ եւ առանց ցոյցի, նման մեզուաց՝ որոց վեթինոյին այդելուները մեզն ինչպէս չինեցին չեն տեսներ, սակայն ունայն ակը կութքի եղանակը հատանին պէս կուգայ վնեթակը կը բանայ, եւ լուրջ գործունէութեան տեղաւն եղող միջոցին աչքատութեան արդեանցն ի տեսիլ կը սկսանայ կզմայլի։ Այսպէս պէտք է գանէ զմեզ մեր Վեհափառ Տէրը եւ մեր ամենեցուն ակնածանացն առարկայ իր կատարեալ թիւնը. օրէն զոնելը դանդաղանաց եւ գոնութեան համար բաց են, բայց ազգին վերատակար ձեւէն համար՝ չեմ գիտեր։ Օսմանեան ազգին ծաղկանելը՝ առանց Կ.Կ. Լեռ— վրայ հիմա բթի տակէ ենգայ ընկրսած են թէ ամեն ժողովրդեան մէջ գանուին եղեր մարդիկ՝ որ գանց եւ մեր գրացիները վատ կը ճանչեն եղեր լսկ այնու պատճառաւ որ զինուորականներ չենք։ այդպիսիները՝ եթէ պարտականները նիստորդութեան առած ըլլային՝ չպիտի գիտց այդ կեղտ անուտին անարգէին։ ինչ եւ իցէ։ Բարեխնամ կառավարութիւնը գիտէ որ մենք իր հաւատարիմ հպատակներն ենք։ եւ այսչափը թէ մեզ եւ թէ այն տչխարհ։ ըսուածին բաւական է։ Նոյն կառավարութիւնը զինուորական տուրքի փոխանակ զինուոր պահանջելու ժամանակն ալ գիտէ եւ մեզի այս մասին կանխել ընթանալու հարկ մ՚ալ չկայ։

---

19 Նոյ. 1871 Խասդիւղ

. . . խմբագիր .

«Մասիսի» մինչեւ ցարդ քանի մը յօդուածներ աւել, որանք իրենց մէջ թէ շատ թէ քիչ հոկանաւորութեանց նիւթ ալ կ՚պարունակէին, ինչպէս որ մէկուն մէջ ալ ազգակի Ազատման փարձառանի Մեծ. ատրը եւ ատուլը յատարէզ հրաւիրուած էր իգակաց սեռի պատասխանութեանը նկատմամբ։ Բայց մինչեւ այսօր ձայն չհանեց։ Արդեն կրնամ ըսել թէ ուսումնական կէտերու մասին պատասխան եմ պատասխան տալու ոչ ոյսուն։

Յակոբն Յ. Թէրիան ատարաբութեան առեր քան մ՚էք հրատարակեր՝ որ ոչ մէկ պատասխանոյ ալ արժանաւորութիւն չունի։ թէրիանը ոչ սեղարութիւն ունի ատառ։ ոչ դիտէ ունի ատառ։ ոչ Յանակրիտէն։ ոչ Յուսնարէնէն։ ոչ Գատակերէնէն։ ոչ հինէն։ ոչ նորէն։ ոչ Հուգիարէչէն։ ոչ գեհենիվիէն։ ոչ դէատերէն։ ոչ վէնատատէն։ ոչ իտանատէն։ ոչ Պուռնաէհեշէն։ ոչ Սեմանան ոչ ալ Թուրանական լեզուներէն տեղեկութիւն ունի։ եւ կիլլայ՝ փոխանակ բան տարիլու՝ իր եւ իր ոգուղերուն դիրէն մեծ բանի մը գրան յանպ գնարար վճիռ։ կուտայ։ Մենչդեւ այսօր Մաքս Միւլլեր։ Ֆրիտրիխ Շլէգէլ։ Նէօլտէքէ։ Նէօլտեան։ Գեսենիուս։ Օրիվերիի։ Լասէն։ Մորիսեան եւ ասանց նման արեւելագիտ լամիլիններդ։ որոնց քննութիւնները գարմանքով լսել մեզի մեզի կվայելէ։ ասոնց նման գրուելու։ Հայոց հոգեբան

ԳՈԿԱՅԻ ՏԻՊԱՐԱՆ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՍՈՒՆԿԵՐ

ԳԱՐՈՒԹՅԱՆՆԵՐԻ ՖՈՆԴԻ

27 ԴՈՒՅՆԵՐԻ

(ՍՈՒՏԱՐԱՆԻ ԳՆՈՒՄԱՐԸ ՀԱՅ 100 ԿՈՊԵԿՆԵՐՈՎ)

Լուսավոր 3 ամիս տարեկան 108մ/ռ—109մ/ռ

Ամիսներ 23,90—24

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄ

27 ԴՈՒՅՆԵՐԻՑ

Ցորեն մեծ 109 30

Ցորեն մանր տարեկան 87 10

Գարի 89 20

Խրթենի սուտ 51,27

Գինի ճրագի —

Գինի գինեղեն 104,30

Գինեղեն 117,20

ԱՐՏԱՔԻՆ ԳԻՆԻՆԵՐ

27 ԴՈՒՅՆԵՐԻՑ

Ոսկի 1 գրամ տարեկան 2260—2290

Արծաթ տարեկան 115—125

ԱՐՏԱՔԻՆ ՓՈՍՏԱՅԻՆ ՓՈԽԱՆԱԿՆԵՐ

Ֆրանկ 30—32

Ֆունտ ստեռլինգ 28—30

Դոլար ամերիկյան 14մ/ռ—15

Դոլար Ամերիկայի 15—15մ/ռ

Ռուբլի 9մ/ռ—

Ռուբլի Շեկի 9մ/ռ—

Ռուբլի Ռուսական 10 —

Ռուբլի Ռուսական — —

Ռուբլի Ռուսական — —

Ռուբլի Ռուսական 8մ/ռ—7մ/ռ

Ռուբլի Ռուսական 12մ/ռ—

Ռուբլի Ռուսական — —

Ռուբլի Ռուսական 32 —34

Ռուբլի Ռուսական 31 —33

Ռուբլի Ռուսական 32 —34

Ռուբլի Ռուսական 32 —33

Ռուբլի Ռուսական 34 —36

Ռուբլի Ռուսական 33 —35

ԱՊՐԱՆՔ

Ցորեն կարմիր գետաբերան 33 —35

Ցորեն կարմիր գետաբերան 29 —34

Ցորեն Իտալիա — —

Գարի Նոգայ 32 —34

Գարի Ֆիլիպիանի 31 —33

Գարի Ռուսական 32 —33

Գարի Ռուսական 32 —33

Գարի Ռուսական 34 —36

Գարի Ռուսական 33 —35

ԱՐԱՐՔԻ ԳՆԵՐ

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 14մ/ռ—15

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 8—8մ/ռ

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 15—

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 8մ/ռ—7մ/ռ

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 12մ/ռ—

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 10 —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 9մ/ռ—

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 14մ/ռ—

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 10մ/ռ—

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 7 —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 6մ/ռ—

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 9մ/ռ—10

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 28 —34

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 4 —4մ/ռ

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 30 —33

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 48 —58

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 38 —42

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 32 —35

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 13 —14

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 45 —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 100 —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 64 —66

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 70 —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 100 —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 61 —62

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 135 —170

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 10մ/ռ—

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 1030 —1050

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 45 —70

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 20 —22

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 290—295

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 260—262

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 16

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 1100—1000

ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ԳԻՆԻՆԵՐ

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 38 —42

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 48 —58

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 30 —33

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 28 —34

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 2235 —2240

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 9մ/ռ—10

ԱՌԱՔԻՆ ԳԻՆԻՆԵՐ

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 14մ/ռ—

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 10մ/ռ—

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 7 —8

ԱԼԵՎՈՐ

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 20—20մ/ռ

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 19մ/ռ—

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 18մ/ռ—

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 17 —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 16—17

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 16—17

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 15—16

ԲԻՐԱ

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 40 —42

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 22 —23

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

ԳԻՆԻ

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 10մարտ գրվ 0,1 Լ.

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան 7 —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան — —

Գարեջուր 1 գրամ տարեկան —